

Rolul activităților extracurriculare în descoperirea și formarea viitoarei resursei umane în domeniul electronicii

Prof. Dorel Nicoară – Palatul copiilor Bistrița
0741-735340 ; nicoaradorel@yahoo.com

1.CONTEXT

Conceptul de **activitate extracurriculară** a apărut în contextual reorganizării sistemului global de învățământ, care se orientează pe formativ, în detrimentul informativului specific învățământului de tip tradițional. În plus, vorbim de necesitatea învățării pe parcursul întregii vieți (*life-long learning*) sau a educației permanente.

Educația de tip extracurricular nu vine să schimbe un sistem de valori, să contravină educației de tip curricular, ci o completează, făcând-o pentru educabili mai atractivă și mai eficientă.

Principalii furnizori de activitate extracurriculară în România, sunt palatele și cluburile copiilor (context legislativ-Anexa nr.1), care desfășoară activități de timp liber pentru copii și tineri, răspunzând intereselor, aptitudinilor și nevoilor acestora.

În acest tip de instituții se dezvoltă cel mai bine dorința copiilor și în special a tinerilor adolescenți de « autonomie », de exercitare de responsabilități ; aflați în același mediu de vârstă, ei se simt mai bine, manifestându-se liber și îndrăznind mai mult.

2.OPORTUNITĂȚI

Palatele și cluburile copiilor sunt unități de învățământ de stat specializate în activități extrașcolare, în cadrul cărora se desfășoară acțiuni instructiv-educative specifice, prin care se aprofundează și se diversifică cunoștințele, se formează, se dezvoltă și se exersează competențe potrivit vocației și opțiunii copiilor și se valorifică timpul liber al copiilor prin implicarea lor în proiecte educative.

Activitățile extrașcolare specifice palatelor și cluburilor copiilor se desfășoară în cercuri pe domenii grupate astfel :

- cultural,
- artistic,
- civic,
- tehnic,
- aplicativ,
- științific,
- sportiv
- turistic.

Aceste activități extrașcolare vin ca alternative cu importanță majoră în formarea copiilor în funcție de aptitudini, aspirații, disponibilități, prezentând avantajul cultivării sentimentul de siguranță tocmai prin lipsa « lucrului impus ». El, copilul, simte nevoia să-și aleagă singur una sau mai multe activități, eliminându-se astfel reacția de respingere a actului educațional forțat.

3.BENEFICII ȘI COMPETENȚE

- dezvoltarea unei atitudini proactive;
- integrarea copiilor într-un colectiv, dezvoltarea experienței și spiritului de echipă;
- creșterea stimei de sine a încrederii în forțele proprii, și dezvoltarea abilităților de comunicare;
- stimularea interesului pentru cunoaștere în general;
- descoperirea și dezvoltarea talentelor și aptitudinilor copiilor;
- dezvoltarea unor atitudini deschise, tolerante, umaniste;
- dobândirea abilităților practice în situații concrete;
- capacitatea de a se adapta ușor unor situații noi,
- îmbunătățirea relației școală (cadru didactic)-familie-copii;
- dezvoltarea abilităților de informare și utilizarea optimă a mijloacelor moderne de informare;
- activitățile extrașcolare – singurele care pot reduce rapid diferențele resimțite de elevii din mediul rural, față de cei de la oraș;

4.PERSPECTIVE

În contextul unor schimbări majore la nivelul comunității, al globalizării, dar și al pieței forței de muncă, educația de bună calitate este o premisă a devenirii personale, dar și al progresului societății.

Reașezarea societății pe valori, dezvoltarea unei culturi a succesului bazată pe performanță, muncă, talent, presupune implicarea tuturor factorilor sociali: elevi, cadre didactice, parteneri educaționali, părinți, societate civilă, media și comunitate.

Ritmul de dezvoltare al industriilor este fără precedent, iar forța de muncă de înaltă calificare devine insuficientă. Firmele din industria electronică din țara noastră se confruntă la rândul lor cu această dificultate.

Într-un astfel de context, considerăm că activitățile extracurriculare în special din domeniul tehnico-științific, desfășurate în palatele și cluburile copiilor, devin un pilon de bază în descoperirea timpurie a talentelor specifice, a cultivării acestora și într-o posibilă carieră în domeniul electronicii.

5.AMENINȚĂRI SPECIFICE

Activitatea și experiența mea începută în 1990, într-o instituție furnizoare de activități extracurriculare, (Palatul copiilor Bistrița) mi-a permis să identific o serie de aspecte care se reflectă nu tocmai benefic, raportat la cerințele individuale, diverse, ale tuturor copiilor, la interesele de

cunoaștere și la potențialul lor. Voi enumera în continuare, fără pretenția de a le fi epuizat, câteva dintre aspectele cu impact negativ :

- scăderea numărului de cercuri cu profil tehnico-științific;
- ținutele cadrelor didactice nu se potrivesc întotdeauna cu solicitările copiilor sau comunității;
- plecarea multor cadre didactice din palate și cluburi prin pensionare, sau în zone mai avantajoase financiar;
- starea de degradare a multor clădiri, și/sau funcționarea cercurilor tehnice într-un habitat total neadecvat;
- tendința de reducere a fondurilor alocate activităților extracurriculare, cu efect dezastruos mai ales în zona tehnică;
- lipsa unui mobilier adecvat, a sculelor și aparaturii specifice, precum și calitatea echipamentelor de tehnică de calcul;
- atitudinea și demersurile pur formale sau menținute la nivelul tradițional în organizarea activităților educative școlare și extrașcolare;
- lipsă de colaborare sau colaborare redusă între instituțiile școlare din zona preuniversitară, cu instituțiile furnizoare de activități extrașcolare;
- promovarea de către conducerile unor instituții școlare, a unei mentalități disprețuitoare la adresa activităților extracurriculare;
- oferta redusă a Caselor Corpului Didactic în domeniul educației non-formale (inexistentă) și a metodelor activ – participative;
- oferta negativă a “străzii”;
- eșecul în atragerea de parteneri și sponsori, firme particulare, companii care să sprijine material și/sau financiar activități din palatele și cluburile copiilor (cadru legislativ insuficient / neclar);

6.STRATEGIE

- Promovarea prin mass-media a ofertei educaționale a cercurilor tehnice din palate și cluburile copiilor;
- Selecția directă din instituțiile școlare a elevilor cu aptitudini tehnice;
- Colaborare și schimburi periodice de experiență (informații) între coordonatorii activităților din domeniul electronicii din palatele și cluburile din țară;
- Constituirea unei baze naționale de date cu elevii ce activează în cercurile cu profil tehnico-științific din palatele și cluburile copiilor;
- Sensibilizarea elevilor prin activități interesante și atractive.

- Perfecționarea și formarea continuă a conducătorilor de cercuri.
- Folosirea cu eficiență a bazei materiale existente, și îmbogățirea ei.
- Consilierea cadrelor didactice și a părinților.
- Sensibilizarea sponsorilor prin oferte educative ale cercurilor tehnico - științifice.
- ***Extinderea și diversificarea conținutului activităților din vacanța de vară cu oferte educative bazate pe programe educative care să atragă un număr cât mai mare de copii pasionați de electronică:***
 - a) Tabere școlare (naționale/zonale) de profil susținute material și financiar de către parteneri;
 - b) Vizite la agenți economici cu producție de profil;
 - c) Schimburi de elevi pasionați de electronică, din diverse zone geografice;
 - d) Posibilitatea acordată copiilor cu aptitudini deosebite, de către agenți din industria electronică, de a efectua stagii de practică eventual retribuită;
- ***Competiții de profil:***
 - a) Implicarea agenților din domeniul electronicii în susținerea competițiilor naționale consacrate sau al altora noi;
 - b) Participarea delegaților agenților din domeniul electronicii în comisiile naționale de selecție a competițiilor acreditate și agreeate de MENCȘ.
 - c) Acordarea unor burse sau premii speciale celor mai bine clasati elevi în competițiile din domeniul electronicii;
- ***Colaborare de tip parteneriat între instituții furnizoare de activități extracurriculare- agenți economici cu producție în domeniul electronicii-entități de tip ONG.***

7. Anexa nr.1 - CONTEXT LEGISLATIV

- Legea Educației Naționale, Nr.1/2011

ART. 100

(1) Palatele și cluburile copiilor sunt unități de învățământ pentru activități extrașcolare. Palatele copiilor au și rol metodologic.

(2) Palatul Național al Copiilor din București este subordonat Ministerului Educației, Cercetării, Tineretului și Sportului.

(3) Palatele și cluburile copiilor sunt în subordinea inspectoratelor școlare.

(4) Organizarea și competențele palatelor și cluburilor copiilor se stabilesc prin regulament aprobat prin ordin al ministrului educației, cercetării, tineretului și sportului.

- Organizarea activității din palate și cluburi ale copiilor are la baza Regulamentul de organizare și funcționare aprobat prin Ordin MECTS, Nr. 5567 / 7.10.2011,
- LEGE nr. 87/2006 pentru aprobarea Ordonanței de urgență a Guvernului nr. 75/12.07.2005 privind asigurarea calității educației;
- *Metodologia* formării continue a personalului didactic din învățământul preuniversitar;

- OM nr. 4865/16.08.2011 – privind stabilirea obligației didactice pentru personalul de conducere;
- OM nr. 5547/06.10.2011 – privind aprobarea Regulamentului de inspecție a unităților de învățământ preuniversitar;
- ORDIN Nr. 946/04.06.2005 - pentru aprobarea Codului controlului intern, cuprinzând standardele de management/control intern la entitățile publice și pentru dezvoltarea sistemelor de control managerial;
- OM nr. 6143/01.11.2011 privind aprobarea Metodologiei de evaluare anuală a activității personalului didactic și didactic auxiliar.
- OM. Nr. 3060/03.02.2014 privind aprobarea Condițiilor de organizare a taberelor, excursiilor, expedițiilor și a altor activități de timp liber în sistemul de învățământ preuniversitar;
- OM. nr. 5115/2014 – Regulamentul de organizare și funcționare a unităților de învățământ preuniversitar
- OM nr. 4624/2015(noul regulament de organizare și funcționare a palatelor și cluburilor copiilor) – privind modificarea Anexei nr. 1 la OM nr. 5567/2011; (MO nr. 599/7.08.2015)

8.BIBLIOGRAFIE

- Cernea, Maria, „Contribuția activităților extracurriculare la optimizarea procesului de învățământ”, în “Învățământul primar“ nr. 1 / 2000, Ed. Discipol, București;
- MECTS, 2012. *Raport asupra Stării Sistemului Național de Învățământ*.
http://www.romaniacurata.ro/spaw2/uploads/files/Starea_Invatamantului_2012.pdf
- Feldman, Amy L și Matjasko Jennifer L. 2005. „The Role of School-Based Extracurricular Activities în Adolescent Development: A Comprehensive Review and Future Directions”, *Review of Educational Research*, 75:129.
- Holland Alyce, Andre Thomas. 1987. „Participation în Extracurricular Activities în Secondary School: What Is Known, What Needs To Be Known?”, *Review of Educational Research*, 457:437.
- Mahoney, J. L. (2000), School Extracurricular Activity Participation as a Moderator in the Development of Antisocial Patterns.
- KEY COMPETENCES FOR LIFELONG LEARNING European Reference Framework Luxembourg: Office for Official Publications of the European Communities -2007, Bruxelles.